

Vlaams
Parlement

vergadering **C159 – ECO22**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 21 maart 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Björn Rzoska tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het toekomstig beleidskader voor werkervaring - 1198 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Chris Janssens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de regionale verschillen van inburgeraars die een inwerkingstraject volgen bij de VDAB - 1102 (2012-2013)	5
Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over fysieke arbeidsbelasting en werkbaar werk - 1146 (2012-2013)	7
Vraag om uitleg van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het SERV-advies over het samenwerkingsakkoord betreffende de instapstages - 1081 (2012-2013)	
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stijgende jeugdwerkloosheid bij laagopgeleide en kwetsbare jongeren - 1112 (2012-2013)	
Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het Youth Employment Package - 1171 (2012-2013)	10

■

Voorzitter: de heer Matthias Diependaele, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Björn Rzoska tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het toekomstig beleidskader voor werkervaring - 1198 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Voorzitter, minister, collega's, op 7 september 2012 wijzigde de Vlaamse Regering definitief haar advies over de werkervaring. Dit unieke programma biedt langdurig werkzoekenden, die vaak op een serieuze afstand van de arbeidsmarkt zitten, een begeleidende competentieversterkende leer- en werkervaring. De wijziging van decreet leek nodig in functie van de Europese regelgeving inzake staatssteun. Omdat deze aanpassing extra voorbereiding vergde, werden alle werkervaringsprojecten automatisch met een jaar verlengd. Deze verlenging werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 13 juli 2012. Met de wijziging van besluit werden de leerwerkbedrijven bovendien gestimuleerd om alle uitstroommogelijkheden naar regulier werk op het einde van de werkervaring te benutten door hun ook een nazorgvergoeding toe te kennen voor elke doelgroepwerknemer die binnen de zes maanden na de werkervaring minstens twee maanden ononderbroken werd tewerkgesteld, inclusief ook mogelijk via het stelsel van de individuele beroepsopleiding (IBO).

Minister, een nieuwe taak toekennen aan deze leerwerkbedrijven geeft aan dat u het belang van deze organisaties erkent. U kondigde ook een nieuw beleidskader inzake de werkervaring aan. Het Vlaams Steunpunt Lokale Netwerken Opleiding en Tewerkstelling (SLN) was steeds een actieve partner in het opstellen van zo'n beleidskader, maar hamerde ook steeds op het belang van meer duidelijkheid in deze zaak. Het wees daarbij expliciet op de nefaste gevolgen van het uitblijven van een beslissing voor doelgroepmedewerkers en omkaderingspersoneel, op jaarbasis respectievelijk zo'n 2100 voltijdse equivalenten (VTE) en 543 VTE.

Op het moment dat ik de vraag indiende, was er nog geen formele beslissing over de omkadering van de werkervaring vanaf 2014. Ik denk dat mijn vraag al wat achterhaald is, want ik heb vernomen dat er ondertussen wel al een beslissing is gevallen. Door het ontbreken van een beleidskader is er ook nog geen nieuwe oproep uitgeschreven, wat de continuïteit van dit programma bedreigt. Doelgroepmedewerkers hebben geen zekerheid meer op een contract van twaalf maanden werkervaring, de begeleidende organisaties moeten hun omkaderingspersoneel in opzeg plaatsen en tal van werkervaringsplaatsen dreigen niet meer ingevuld te worden.

Ten slotte moet toch benadrukt worden dat het wegvallen van deze maatregel een zware impact zal hebben op het diverse aanbod aan realistische werkvloeren en de hoge maatschappelijke effecten die deze maatregel oplevert voor de doelgroepmedewerkers in het kader van duurzame arbeidsintegratie. Nochtans werpt die duurzame arbeidsintegratie met dit instrument wel degelijk vruchten af. Dat blijkt uit recent onderzoek, voorgesteld op een arbeidsmarktcongres in februari 2013. Dat toont aan dat gemiddeld 71,5 procent van de doelgroepmedewerkers na het volgen van een werkervaringstraject duurzaam uitstroomt naar werk. De onmiddellijke uitstroom onmiddellijk na de werkervaringsactie bedraagt in 2011 43,6 procent. Werkervaring lijkt dus voor een groot deel van de uitstromers een hefboom te zijn naar duurzame tewerkstelling.

Minister, ik heb vier vragen, waarvan enkele al achterhaald zijn. Ik vraag echter wel nog een antwoord op de vragen die open blijven staan.

Wat is de reden van het uitblijven van een nieuw beleidskader? Welke timing hebt u voor ogen als het gaat om het uitschrijven van een nieuwe oproep? Hoe zal de verdere beslissingsprocedure verlopen – indienperiode, toezeggingsdatum, et cetera – bij het

goedkeuren van ingediende projecten? Op welke manier worden de stakeholders bij dit dossier betrokken in het verder uittekenen van een nieuw kader?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Ik heb hierover een schriftelijke vraag gesteld. Minister, u hebt toen geantwoord dat er samen met de sociale partners nog zou worden overlegd over de ervaringsbewijzen om een plan van aanpak op te stellen en om een tijdpad uit te werken.

Minister Philippe Muyters: Dat gaat niet over de ervaringsbewijzen maar over de werkervaringsplaatsen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: In het werkveld leidt het uitblijven van dit beleidskader tot enige ongerustheid. Dat is heel begrijpelijk. De bestaande zaken worden gecontinueerd. Maar alleen dat al meedelen, betekent dat je impliciet aan iets anders werkt. Als dat dan op zich laat wachten, is het niet onlogisch dat er wordt gevraagd wanneer het nieuwe kader er komt en hoe het er zal uitzien. Het lijkt mij belangrijk dat we de continuïteit kunnen waarborgen. Daarom sluit ik mij graag aan bij de vragen die daarover zijn gesteld.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Malderen, ik heb heel goed begrepen dat die ongerustheid er was. U en de heer Rzoska beschikken blijkbaar al over de informatie.

Op het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC) van 15 maart hebben de leden van de werkgroep, de Vlaamse Regering en de Vlaamse sociale partners afgesproken om de maatregel sowieso met een jaar te verlengen. Ik had begrepen dat anders heel wat van die mensen in vooropzeg of in opzeg zouden moeten worden geplaatst. Nu garanderen we dat die werkervaringsplaatsen minstens tot december 2014 zullen kunnen functioneren binnen het bestaande kader. Als we niet op tijd met een nieuw kader zouden kunnen komen, in heel uitzonderlijke omstandigheden, dan is afgesproken dat ik het desnoods nog met een jaar kan verlengen.

De beslissing werd eind vorig jaar uitgesteld omdat de sector zelf uitstel had gevraagd voor het gesprek over het kader, om verder te kunnen overleggen over de voorstellen die wij hadden uitgewerkt. Waarom moet er een wijziging zijn? De basis is dat door de recente wijziging van het normatief kader inzake staatssteun voor de diensten van algemeen economisch belang (DAEB), we volgens juridische adviezen de maatregel moeten wijzigen, om te voldoen aan het DAEB-besluit.

De beslissing is er nu gekomen na intens overleg met de sociale partners en de sector zelf. Op 11 maart 2013 heb ik de sector bijvoorbeeld zelf ontvangen om te overleggen en afspraken te maken voor de toekomst. Op basis van dat gesprek hebben wij op 15 maart 2013 op het VESOC een voorstel gelanceerd en zijn we na een gesprek tot een consensus gekomen.

Het nieuwe beleidskader zal worden afgestemd met verschillende partijen. Ik heb de SERV om advies gevraagd over de plaats van de maatregel voor de werkervaringsplaatsen in het werkgelegenheidsbeleid, hoe we ervoor kunnen zorgen dat er geen marktverstoring is, hoe we het kunnen laten passen in ons eigen werkgelegenheidsbeleid en hoe we een passende begeleiding kunnen blijven aanbieden aan mensen die langdurig werkloos zijn. Het essentiële basisidee van de werkervaringsplaatsen blijft dat daarop een uitstroom volgt naar de reguliere arbeidsmarkt. Ik heb met andere woorden gevraagd om een advies te geven of het past binnen het economisch kader, binnen ons werkbeleid zoals we het vandaag voeren. We willen zorgen voor meer uitstroom naar de reguliere werkgelegenheid, zonder marktverstoring. Over die vier elementen heb ik advies gevraagd aan de sociale partners en de sector.

De sector zal ook verder nauw worden betrokken via de stuurgroep werkervaring, waar mijn kabinet en de administraties, samen met het SLN, de Vereniging van Vlaamse Steden en

Gemeenten (VVSG) en de Vereniging voor Social Profit Ondernemingen (Verso), deel van uitmaken. Naar aanleiding van het akkoord in de VESOC-werkgroep zal ik een aanpassing aan het besluit van de Vlaamse Regering voorleggen. Dat zal een van de volgende weken gebeuren. Nadien kunnen we de promotoren officieel op de hoogte brengen. Ze weten al wat het akkoord is, maar ik moet het natuurlijk nog door de Vlaamse Regering laten goedkeuren.

De heer Björn Rzoska: Minister, bedankt voor het antwoord. Zoals ik al aangaf, was een deel van mijn vraag inderdaad achterhaald. U hebt nu de maatregel tijdelijk verlengd. Het is de tweede opeenvolgende keer dat de maatregel tijdelijk met een jaar wordt verlengd. De vorige keer was het ook logisch, vond ik, omdat er op vraag van Europa zaken moesten worden bijgespijkerd. Met de tweede verlenging van een jaar nu is de sector zelf niet zo gelukkig. Dat weet u ook. Men dringt aan op een verdere continuïteit en verwachtte dat men binnen het huidige juridische kader opnieuw met vier jaar zou kunnen werken.

Ik begrijp uit uw antwoord dat er een mogelijkheid is dat het nog een derde keer wordt verlengd met een jaar. Ik hoop dat het beperkt blijft tot een tweede verlenging en dat we daarna continu kunnen werken binnen het nieuwe beleidskader, zeker ook omdat het recente HIVA-onderzoek in 2012, zoals u zelf onderschrijft, heeft aangetoond dat die werkervaring voor langdurig werkzoekenden echt wel een springplank is naar duurzaam werk, binnen de contouren die u zelf schetst. We volgen het dossier verder op.

Minister Philippe Muylers: Ik weet dat de sector zelf met een juridisch advies kwam dat het kan volgens het Europese kader. Ik had twee juridische adviezen, een van het departement en een onafhankelijk, die aangeven dat het niet kan. Daarom is er die verlenging. Zij hebben uitstel gevraagd, waardoor we nu vastzitten met dat jaar. Anders had ik nu heel snel toch een beslissing moeten nemen. Dat zou een minder gunstige manier van werken zijn, waarvoor zeker minder draagvlak zou zijn, dan dat we het nu met een jaar verlengen. Vier jaar is onmogelijk, gezien het Europese kader.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Chris Janssens tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de regionale verschillen van inburgeraars die een inwerkingstraject volgen bij de VDAB - 1102 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, deze vraag om uitleg is het gevolg van mijn schriftelijke vraag van 31 januari 2013 aan u en minister Bourgeois, die bevoegd is voor inburgering. De vraag gaat inderdaad over het aantal inburgeraars die een inwerkingstraject volgen bij de VDAB. In uw antwoord vond ik een aantal frappante gegevens. Daaruit blijkt dat er sterke regionale verschillen zijn voor het volgen van een inwerkingstraject bij de VDAB.

Voornamelijk de inburgeraars-oudkomers, zij die al meer dan een jaar in België wonen, zijn in de provincie Limburg sterk ondervertegenwoordigd in vergelijking met de andere Vlaamse provincies. In 2012 startten 6526 oudkomers een inwerkingstraject bij de VDAB, waarvan slechts 314 Limburgers. Ook in 2010 en in 2011 waren de Limburgse inburgeraars ondervertegenwoordigd.

Bij de oudkomers die een OCMW-uitkering of een leefloon ontvangen, zijn de verschillen nog groter. In 2012 volgden 454 van deze oudkomers een inwerkingstraject bij de VDAB. Daarbij waren slechts 9 Limburgers. Ook in 2010 en in 2011 waren de Limburgers in sterke mate ondervertegenwoordigd.

De VDAB biedt inburgeraars die niet bekend zijn met de Vlaamse arbeidsmarkt ook de mogelijkheid om een cursus loopbaanoriëntatie te volgen. Eens te meer is ook hier het aantal

Limburgse inwijkelingen beperkt. Van de inburgeraars die een uitkering ontvangen, volgden er vorig jaar 1284 een cursus loopbaanoriëntatie, waarvan slechts 55 in Limburg.

Op 1 januari 2012 telde Limburg 80.101 vreemdelingen, ongeveer 10.000 meer dan Oost-Vlaanderen en meer dan het dubbele van West-Vlaanderen. Toch volgt van alle provincies veruit het minste inburgeraars in Limburg een inwerkingstraject of een cursus loopbaanoriëntatie bij de VDAB. In vergelijking met de provincie Antwerpen is de wanverhouding nog opvallender: Limburg telt een goede helft van de vreemdelingen van de provincie Antwerpen, maar het aantal inburgeraars – oudkomers in dit geval – dat een inwerkingstraject start, is maar een twaalfde van het Antwerpse aantal.

Bij de uitdagingen die Limburg te wachten staan, zeker na de sluiting van de Genkse Ford-vestiging, wordt het belangrijk dat ook de hoge werkloosheid bij Limburgers van vreemde herkomst – die vooral in de mijngebieden problematisch is – aangepakt wordt. De VDAB is daarbij een geschikte partner. Niettemin blijkt dat de Limburgse inwijkelingen slechts in beperkte mate de stap naar de VDAB zetten in elk geval voor een inwerkingstraject of cursus loopbaanoriëntatie.

Minister, hoe verklaart u de regionale verschillen inzake inschrijving van inburgeraars/oudkomers bij de VDAB voor het volgen van een inwerkingstraject of cursus loopbaanoriëntatie, waarbij voornamelijk de provincie Limburg ondervertegenwoordigd is? Bent u van mening dat er in Limburg minder werk wordt gemaakt van activering van zogenaamde oudkomers, ook en vooral diegenen die een uitkering ontvangen? Bent u van oordeel dat inburgeraars best zo snel mogelijk met de VDAB in contact komen en neemt u derhalve initiatieven om aan de ondervertegenwoordiging van voornamelijk Limburgse oudkomers te remediëren?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Janssens, ik ben het met u eens dat er regionale verschillen zijn inzake de aantallen personen die een inwerkingstraject volgen bij de VDAB. En inderdaad, in Limburg volgen relatief weinig oudkomers een inwerkingstraject. Ik wil toch eerst een nuance aanbrengen. Op het totaal aantal inwerkingstrajecten – dus zowel diegenen die via het onthaalbureau als niet via het onthaalbureau instromen – is de provincie Limburg met 2013 trajecten niet ondervertegenwoordigd. De instroom die niet via het onthaalbureau verloopt, zeg maar de groep oudkomers, is echter lager dan elders.

Er zijn hiervoor twee oorzaken. In Limburg wordt niet consequent geregistreerd binnen de ‘doelgroep inwerkingstraject’ bij het inschrijven van een werkzoekende. Om de doelgroepomschrijving ‘inwerking’ te krijgen, moet de werkzoekende beantwoorden aan vier criteria: meer dan een jaar ingeschreven zijn in het Rijksregister met woonplaats in Vlaanderen of Brussel; Belg zijn, geboren buiten België en minstens een van beide ouders moet geboren zijn buiten België; onvoldoende kennis van het Nederlands hebben voor het gekozen jobdoelwit; geen diploma behaald hebben in België of Nederland. Recent zijn binnen de VDAB van Limburg acties genomen om consultants zeer consequent de juiste doelgroep te laten noteren bij nieuwe inschrijvingen. Het is een fout die we hebben ontdekt, mee door de cijfers, en die zal worden rechtgezet.

Een tweede verklaring is dat Limburg vooral tweedegeneratiemigranten huisvest. Die hebben geen of minder behoefte aan inburgeringscursussen, NT2 enzovoort. Uiteraard hebben ze wel behoefte aan actieve begeleiding naar werk, zeker voor lager geschoolde oudkomers, ook van de tweede generatie.

Wat de inburgering van oudkomers betreft, heb ik geen enkele indicatie dat in Limburg minder werk zou worden gemaakt van activering. We bereiken die Limburgse oudkomers ook langs een andere weg. Zoals al gezegd, Nederlandsonkundigheid is een van de criteria binnen de doelgroepomschrijving ‘inwerkingsklant’. In verband met de Nederlandsonkundigheid van werkzoekenden gelden binnen de VDAB de afspraken van het sluitend taalbeleid. Deze

afspraken worden binnen de VDAB-Limburg consequent toegepast. Met een sluitendheidspercentage van 95 procent in 2012 haalt Limburg de hoogste score in Vlaanderen. De doelstelling voor 2013 is zelfs 97 procent. Zelfs als in Limburg niet iedere anderstalige werkzoekende die tot de doelgroep inwerking zou behoren, een inwerkingstraject heeft gekregen – zoals zou blijken uit de statistieken die verbeterd moeten worden –, is het zo goed als zeker dat hij wel bereikt wordt via het sluitend taalbeleid. Via deze weg zal hij wel degelijk een gepast traject naar werk aangeboden krijgen, inclusief een aangepaste opleiding Nederlands.

Werkzoekenden in het algemeen kunnen een beroep doen op de dienstverlening van de VDAB, voor inburgeraars en inwerkingsklanten bestaat een gepast aanbod. Voor de personen die via het onthaalbureau instromen, zijn er afspraken in verband met de warme overdracht. Voor de oudkomers of de personen die niet via het onthaalbureau instromen bij de VDAB, is in een snelle start en een aangepast traject voorzien. In Limburg volgen weinig oudkomers een inwerkingstraject. Of het effectief gaat om een ondervertegenwoordiging zal moeten blijken na de genomen acties in verband met het consequent registreren van de juiste doelgroep in de nieuwe dossiers.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik mag concluderen dat mijn initiële ongerustheid die voortkwam uit de cijfers die ik van u ontving, in eerste instantie niet geheel terecht was omdat de ondervertegenwoordiging van de Limburgers voornamelijk een administratieve oorzaak heeft. Ik hoor nu dat die fouten worden rechtgezet. Over enkele maanden zal ik graag opnieuw een gelijkaardige vraag stellen op basis van gegevens die dan accurater zullen zijn.

Minister, ik wil een uitspraak van u ietwat corrigeren, namelijk dat tweedegeneratiemigranten minder behoefte hebben aan inburgering. Ik kan me erin vinden dat ze minder behoefte hebben aan inburgering op zich, maar wanneer het gaat over begeleiding naar en op de arbeidsmarkt, dan is daar toch een grote behoefte aan.

Ik heb zopas nog eens de cijfers uit het pas gepubliceerde jaarboek van het Provinciaal Integratiecentrum bekeken. Daaruit blijkt dat in vergelijking met 2007 het aantal werkzoekenden bij allochtonen is gestegen met maar liefst 59 procent. Vooral in de mijngebieden, Heusden-Zolder, Beringen en Genk is het aantal werkzoekende allochtonen enorm gestegen. Voor Heusden-Zolder gaat het over 45 procent van de werkzoekende allochtonen, voor Beringen 41 procent en voor Genk 40 procent. Daaruit blijkt dat de zwakke arbeidsmarktpositie van allochtonen, die we hier al geregeld hebben besproken, zeer precair is. We mogen hen toch ook responsabiliseren in de voorzieningen die er zijn en die de VDAB aanbiedt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over fysieke arbeidsbelasting en werkbaar werk - 1146 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Voorzitter, minister, collega's, uit de resultaten van een werkbaarheidsenquête, uitgevoerd door de Stichting Innovatie & Arbeid uit 2010 die in februari werden bekendgemaakt, blijkt onder andere dat 22,7 procent van de arbeiders frequent wordt geconfronteerd met gevaarlijke taken en ongevalsrisico's, 43,3 procent van de zorgmedewerkers met lichamelijk zware taken te maken krijgt en dat 40 procent van de

uitvoerende bedienden heel dikwijls repetitieve hand- en/of armbewegingen dient uit te voeren. Fysiek belastend werk kan dus, net zoveel als stresserend of psychisch zware arbeid, de werkbaarheid van een werknemer of een bediende ernstig in het gedrang brengen.

De specifieke problemen zijn op zichzelf velerlei en verschillen uiteraard naargelang van de functie die men uitoefent of de sector waarin men werkzaam is. Om onder meer retentie tegen te gaan en mensen productief en gelukkig aan het werk te houden tot ze de pensioenleeftijd hebben bereikt, moet men rekening houden met werkdruk aan sich en met de relatie werkgever-werknemer, maar ook problematische fysieke arbeidsomstandigheden trachten te vermijden. Minder dan de helft van de werknemers die frequent fysiek zware taken uitoefenen, geeft in de enquête aan tot hun pensioen te kunnen doorwerken terwijl dit bij anderen, die weinig of geen zware taken hebben, toch bijna 73 procent is.

In december focuste de Stichting Innovatie en Arbeid op de werkbaarheid van kortgeschoolde arbeiders. Hun werkbaarheidsgraad van 38,5 procent contrasteert sterk met het gemiddelde in Vlaanderen van 54,3 procent. Het werkbaarheidsknelpunt in deze groep is vooral onvoldoende leermogelijkheden. Dit zorgt voor weinig taakvariatie en bijgevolg weinig motivatie. Fysieke belasting en gebrek aan autonomie zijn andere knelpunten. Fysieke belasting blijkt vooral bij vrouwen sterk door te wegen, terwijl onvoldoende autonomie iets is wat vooral bij mannen speelt.

In het Pact 2020 werden de groeipaden om te streven naar werkbaar werk vastgelegd. De Vlaamse sociale partners hebben ervoor gekozen om geen apart werkbaarheidsakkoord op te stellen, maar om binnen het loopbaanakkoord bijzondere aandacht aan werkbaarheid te besteden. Zo werd een budget vrijgemaakt om sectorale actieplannen te ondersteunen. In 2012 werd echter geen enkel project ingediend en bleef het geplande budget van 1 miljoen euro onaangeroerd.

De afspraak om een op de Work Ability Index (WAI) gebaseerd instrument te ontwikkelen werd ook gemaakt in het loopbaanakkoord en de haalbaarheidsstudie wordt uitgevoerd. Bedoeling is om met dit instrument op bedrijfsniveau het werkvermogen te kunnen meten, evenals de aspecten die het beïnvloedt. Ook werd de steekproef voor de werkbaarheidsmonitor voor 2013 verdubbeld, waardoor de werkbaarheid van specifieke beroepen en sectoren zal kunnen worden bestudeerd.

De initiatieven die ik hierboven opsom en die in het kader van het verhogen van de werkbaarheid en het volgen van het groeipad met het oog op het Pact2020 werden genomen of tenminste werden gefaciliteerd zijn heel waardevol. De beoogde actieplannen hebben als doel op minimum een van de volgende terreinen een verbetering te bewerkstelligen: werkstress, werk-privébalans, leermogelijkheden en motivatie.

Fysiek zware arbeid die in zoveel sectoren volgens de cijfers van de Stichting Innovatie en Arbeid van doorslaggevend belang is om mensen gelukkig aan het werk te houden, wordt weinig benadrukt in dit kader. Ook de specifieke noden van kortgeschoolde arbeiders komen niet uitdrukkelijk aan bod.

Minister, worden met het oog op het opvolgen van Pact 2020 en het verhogen van de werkbaarheidsgraad specifieke maatregelen gepland, los van de creatie van meetinstrumenten, om werknemers die op frequente basis fysiek zware taken moeten vervullen langer en gezonder aan het werk te houden? De werkbaarheid van kortgeschoolde arbeiders lijkt bijkomende aandacht te verdienen. Zullen er maatregelen worden genomen, meer specifiek in het kader van de hierboven weergegeven knelpunten?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Fournier, u haalt terecht aan dat het belangrijk is om problematische fysieke arbeidsomstandigheden te vermijden om langer gezond aan de slag te blijven. Langer werken is niet alleen een kwestie van willen, maar ook van kunnen. In

toespraken haal ik graag aan dat je moeilijk kunt verwachten dat bijvoorbeeld een verpleegster van 30 jaar net hetzelfde werk doet qua fysieke inspanning als een verpleegster van 60 jaar. Iedereen weet dat. Ik wil er wel op wijzen dat het in de eerste plaats de werkgever is die die verantwoordelijkheid heeft.

Wij moeten faciliteren, en focussen minder op het vermijden van de gezondheidsrisico's die gepaard gaan met zware fysieke arbeidsomstandigheden omdat die een federale bevoegdheid zijn, geregeld door de federale Welzijnswet. Ik heb het dan vooral over veiligheid op het werk, bescherming van de gezondheid van werknemers, ergonomie, arbeidshygiëne, psychosociale belasting enzovoort. Maar er zijn ook andere manieren om daarmee om te gaan, om zware fysieke arbeid te vermijden of in de tijd te beperken, namelijk door het doorvoeren van aanpassingen aan de arbeidsorganisatie. Dat kan bijvoorbeeld door op een andere manier te gaan werken, door de productieprocessen anders te organiseren of door afwisseling met andere taken die minder belastend zijn. Voor deze vernieuwde arbeidsorganisatie is wel aandacht in het Vlaamse beleid, maar het is wel het bedrijf dat het moet doen.

Het impulsbeleid Evenredige Arbeidsdeelname en Diversiteit (EAD) heeft als doelstelling de ontwikkeling en ondersteuning van een loopbaanbeleid in organisaties, met bijzondere aandacht voor duurzame diversiteit; competentieontwikkeling; werkbaarheid, werkvermogen en werkgoesting; en tot slot organisatie-innovatie.

Dankzij de maatregel Loopbaan- en DiversiteitsPlan (LDP) kunnen bedrijven subsidies en gratis begeleiding krijgen om in een actieplan op maat te werken aan organisatievernieuwing. Dat is de essentie van de zaak. Zij moeten zelf beseffen dat ze hun organisatie moeten vernieuwen en daar oog voor hebben. Wij zorgen voor de subsidies of begeleiding. Duurzame diversiteit is in deze plannen altijd een verplicht domein.

Het EAD-beleid focust op vier prioritaire kansgroepen: ouder wordende werknemers, personen met een arbeidshandicap, allochtonen en ongekwalificeerd uitgestroomde jongeren. De loopbaan- en diversiteitsplannen kunnen dus ook aangewend worden om de leermogelijkheden, de werkbaarheid en werkgoesting van kortgeschoolde arbeiders te verbeteren.

U verwees ook naar de sectorale actieplannen werkbaarheid en het onaangeroerde budget voor 2012. Begin 2013 hebben drie sectoren een actieplan werkbaarheid als addendum ingediend dat intussen is goedgekeurd. Het gaat dan over de horecasector, de voedingsindustrie en de verhuissector. Dat zijn sectoren waar een belangrijk deel van het personeelsbestand uit ongeschoolde arbeiders bestaat. Het gaat om fysiek zware jobs.

Daarnaast stellen we vast dat in de nieuwe generatie sectorconvenants die van start gingen op 1 januari 2013, 26 van de 34 sectoren werkbaarheid expliciet benoemen in het convenant. Ook hier gaat het in grote mate over sectoren waarin veel ongeschoolde arbeiders tewerkgesteld zijn.

Om de leermogelijkheden te stimuleren voorzien wij ook in opleidingscheques. De kortgeschoolden krijgen daarbij extra tegemoetkomingen. Als een bedrijf vaststelt dat een persoon een ander soort job kan doen, dan is er ondersteuning voor een heroriëntatie.

Tot slot verwijs ik naar de oproep 'Opleiding in bedrijven' die het Europees Sociaal Fonds (ESF) lanceerde in augustus vorig jaar om het levenslang leren in bedrijven en organisaties aan te moedigen en te ondersteunen. 30 procent van de cursistenuren moet worden besteed aan de opleiding van kansgroepen. Het gaat dan over de laag- en middengeschoolden en de 50-plussers. Deze tweejaarlijkse projecten zijn sinds 1 november 2012 bij 63 organisaties en bedrijven gestart.

Vlaanderen voert een stimulerend beleid dat het bedrijven gemakkelijker maakt om in te spelen op een andere arbeidsorganisatie die effectief rekening houdt met het feit dat er variatie kan worden gebracht in fysiek zware jobs en met de leeftijd.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Ik ben tevreden met uw antwoord, minister. Er zijn bepaalde initiatieven genomen. Om langer te willen blijven werken moet men inderdaad langer kunnen blijven werken. Vanuit het beleid en vanuit verschillende sectoren worden daartoe bepaalde initiatieven genomen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het SERV-advies over het samenwerkingsakkoord betreffende de instapstages - 1081 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stijgende jeugdwerkloosheid bij laagopgeleide en kwetsbare jongeren - 1112 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het Youth Employment Package - 1171 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Mijn vraag gaat over de instapstages naar aanleiding van het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) dat op 28 januari werd gepubliceerd. De SERV gaat in zijn advies dieper in op de doelgroep van de maatregel, de financiering en positionering van instapstage en de individuele beroepsopleiding (IBO), alsook op de nood aan eenduidige communicatie en informatie.

De SERV pleit ervoor om de filosofie die de grondslag vormt van de projecten voor werkinleving voor jongeren (WIJ) waar mogelijk door te trekken naar de instapstages. Het verwerven van extra competenties moet met andere woorden de focus vormen van alle toekomstige maatregelen.

De sociale partners onderschrijven nog altijd de doelstelling van het loopbaanakkoord van 17 februari 2012 om de meest preciaire groep op de arbeidsmarkt, namelijk de ongekwalificeerde uitstromers, kansen op werkervaring te bieden. In zijn advies wijst de SERV echter op de discrepantie tussen de doelgroep zoals omschreven in het federaal voorstel, namelijk de schoolverlaters die houder zijn van een diploma secundair onderwijs, en deze zoals afgebakend in het Vlaams voorstel, namelijk de ongekwalificeerde uitstroom of de schoolverlaters die geen houder zijn van een diploma secundair onderwijs.

Op Vlaams niveau wordt dus een verstrenging doorgevoerd. Rekening houdend met die verstrenging van de doelgroep vraagt de SERV een goede monitoring zodat de doelstelling van 4450 instapstages in Vlaanderen kan worden gehaald.

Recent werden een aantal nieuwe instrumenten gelanceerd met een nagenoeg gelijkaardige finaliteit. Ik denk dan aan de WIJ, de IBO's en de instapstages die alle gefocust zijn op jongeren. Die mogen volgens de raad geenszins met elkaar in concurrentie treden. Tegelijkertijd is er nood aan een zeer goede communicatie met de jongeren en de bedrijven over de verschillende instrumenten.

Wat de financiering van de maatregel betreft, wijst de SERV op vragen en problemen. Het samenwerkingsakkoord zegt dat de instapstages zullen worden gefinancierd met de reguliere middelen van de VDAB, alsook met de bijkomende middelen van het loopbaanakkoord. De SERV wijst er echter op dat de bijkomende middelen van het loopbaanakkoord bedoeld zijn voor onder meer de WIJ-projecten, en niet voor de instapstages.

De raad wijst er ook nog op dat de controles door de RVA op zes en twaalf maanden, de aanpak van de VDAB doorkruisen. Deze controles mogen volgens de raad in geen geval goede trajecten in de weg staan.

Minister, is het uw bedoeling om de beoogde doelstelling van 4450 instapstages in Vlaanderen tussentijds te monitoren? Zo ja, hoe vaak zal dit gebeuren en welke elementen zullen hierin worden opgenomen? Ik had begrepen dat die 4450 stages niet numeriek opgedeeld waren per provincie, maar het lijkt me aangewezen om toch enige opsplitsing te maken zodat we dat beter kunnen opvolgen per provincie.

Hoe zult u erover waken en voorkomen dat de verschillende instrumenten, die bijna dezelfde doelgroep en finaliteit hebben, niet met elkaar in concurrentie treden? Ik heb het over de instapstages, WIJ en de IBO's.

Kunt u meer uitleg geven bij de wijze waarop de trajectmogelijkheden gecommuniceerd worden naar jongeren enerzijds en naar de werkgevers anderzijds? Werd hiervoor reeds een communicatiestrategie uitgewerkt?

Op welke manier wordt de omkadering van de instapstages financieel gerealiseerd? In welke mate volstaan hiervoor de reguliere middelen van de VDAB?

Erkent u het probleem van de controles door de RVA die de aanpak van de VDAB dreigen te doorkruisen?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Minister, jeugdwerkloosheid is voor mijn fractie een bijzonder belangrijke problematiek. Meer dan dertig jaar geleden hadden we een gelijkaardige crisis. Daardoor ontstond in de jaren tachtig een 'verloren generatie'. Wie niet verloren was, begon in elk geval veel later aan de uitbouw van zijn leven. Werk is voor jongeren dé hefboom voor autonomie. Dat vertaalt zich dan bijvoorbeeld in de aankoop van een woning. Een carrière die te laat start, komt vaak niet volledig tot ontplooiing.

We kregen gisteren nog nieuwe cijfers. Achter de werkloosheidscijfers zit nog een ander cijfer. In de afgelopen maanden heeft één op drie jongeren zijn ontslag gekregen. Dat is enorm veel. Vaak stromen ze door naar ander werk. We kunnen dat positief uitdrukken: heel wat jongeren vinden nog werk. We moeten dat blijven onderstrepen, al is het maar om hen te motiveren om werk te zoeken.

Uit de statistieken van de VDAB blijkt dat meer dan 46.000 min-25-jarigen werkloos zijn. Dat is een stijging van bijna 12 procent ten opzichte van vorig jaar, en ze zijn goed voor een vijfde van alle werklozen. De problemen van de arbeidsmarkt komen hier scherp tot uiting: een groot aandeel is laagopgeleid, een kwart is van vreemde origine.

Er zijn heel wat initiatieven. De Europese Commissie is een offensief gestart. Mevrouw Turan zal het daar straks over hebben. In Brussel maakt de kersverse minister van Economie Fremault van de strijd tegen de jeugdwerkloosheid haar prioriteit. Dat lijkt me maar terecht, gezien de cijfers in Brussel.

De aanleiding voor mijn vraag om uitleg is dubbel. We hadden onlangs een gedachtewisseling met de administrateur-generaal van de VDAB, Fons Leroy. Als de VDAB over meer budget zou beschikken, zou hij die inzetten op de jeugdwerkloosheid. Daarnaast heeft federaal minister van Werk De Coninck de instapstages opgestart om kwetsbare

jongeren een eerste werkervaring te laten opdoen en hen zo te laten doorstromen naar een vaste job.

Die stages zouden van start gaan op 1 februari, vandaar de actualiteitswaarde van mijn vraag. Ik denk dat de drie vraagstellers op één lijn zitten, we moeten er alles aan doen om die 4450 plaatsen in te vullen. Het geld staat ter beschikking. Het zou absoluut zonde zijn om dat te laten liggen, zeker in tijden dat middelen schaars zijn.

Minister, hoe evalueert u de opstart van de instapstages? Wat waren daar de problemen? Of is het net bijzonder vlot gegaan? Hoe gaan we ervoor zorgen dat de instapstages bekender worden bij het doelpubliek en dat meer jongeren uit de doelgroep ingaan op het aanbod om aan de slag te gaan op een stageplaats? Hoe kunt u ervoor zorgen dat het aantal stageplaatsen verhoogt? Welke doelstellingen per maand zijn voorgesteld?

Hoeveel jongeren wilt u dit jaar aan de slag zetten? Kunt u toelichting geven bij het beschikbare budget? Hoe zit de verhouding tussen wat de federale overheid op tafel legt en wat er desgevallend vanuit de VDAB tegenover moet worden gezet? Welke andere maatregelen overweegt u om de jeugdwerkloosheid – en meer specifiek bij laagopgeleide en kwetsbare jongeren – aan te pakken? Hoe worden de lokale besturen betrokken bij de instapstages?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Minister, ik ben heel blij dat wij het hier vandaag opnieuw over de jeugdwerkloosheid hebben. Het belangt ons allemaal aan. Ik denk dat wij min of meer in dezelfde richting denken. Ik moet niet meer benadrukken wat het effect van de jeugdwerkloosheid is op onze jongeren en op onze economie, zeker niet na de vele vragen van mevrouw Peeters en de heer Van Malderen. We geven met zijn allen aan hoe belangrijk het is.

Europa is ook zover. De Europese Commissie lanceerde recent het Youth Employment Package. Met deze aanbeveling wenst men vanuit Europa te verzekeren dat alle jonge mensen jonger dan 25 jaar een kwaliteitsvolle job, een voortgezette opleiding, een werkinleving of stage kunnen voltooien en dit binnen de vier maanden na het afstuderen of werkloos worden. Het Youth Employment Package veronderstelt een trajectbegeleiding waarbij vroege interventie vooropstaat. Hierbij wordt geadviseerd alle middelen in te zetten: klassieke werkgelegenheidsdiensten maar ook bijvoorbeeld social workers, straathoekwerkers. Lidstaten worden eveneens aangespoord om alle fondsen van het Europees Sociaal Fonds (ESF) zo goed mogelijk te benutten.

Mijn collega's vragen vooral naar de Vlaamse en de federale middelen en begrotingen. Maar het is ook belangrijk om te bekijken wat we vanuit Europa naar hier kunnen halen om aan onze jongeren aan te bieden.

Minister, in een antwoord op mijn schriftelijke vraag uit u het vermoeden dat het aantal jongeren dat niet ingeschreven is bij de VDAB en noch in onderwijs zit noch aan het werk is niet hoog is. Maar eigenlijk is dat aantal niet gekend. Recent onderzoek van Mark Elchardus en Saskia De Groof spreekt het feit tegen dat de NEET-jongeren (Neither in Employment, Education nor Training) bijna allemaal in de cijfers zijn opgenomen. In hun recente publicatie 'Early School leaving & Youth Unemployment' stellen ze dat dit probleem niet te onderschatten is.

Dat is mijn grootste bezorgdheid: het algemeen probleem van de jeugdwerkloosheid, maar vooral de jongeren die wij niet in onze cijfers hebben. Veel van die afgestudeerden zonder diploma, of de schoolverlaters, ontsnappen aan het beeldscherm van de maatschappij. We moeten alle middelen en mogelijkheden inzetten.

Minister, ik heb u al meerdere keren ondervraagd, schriftelijk en tijdens onze discussies in de commissie. Mijn vragen van vandaag beogen een aanvulling met betrekking tot de Europese dimensie.

In Vlaanderen neemt u met de duurzaamheidstrajecten, de werkinlevingsprojecten en de IBO's al veel stappen in de goede richting. Hoe monitoren we de kwaliteit van deze maatregelen? Zal er voldoende worden toegezien op een duurzame toeleiding naar vast werk, wat uiteindelijk de bedoeling is? Uit het onderzoek van Elchardus en co blijkt dat heel veel jongeren niet zijn opgenomen in de statistieken. De Europese Commissie reikt in haar aanbeveling naast de bestaande werkgelegenheidsdiensten ook andere sporen aan om jongeren te bereiken. Wat gaan wij doen om de jongeren te monitoren en op te nemen in de statistieken en om hen effectief op te vangen? Ik ben ook benieuwd naar de ESF-middelen die beschikbaar waren om de jeugdwerkloosheid te bestrijden en die benut werden in 2011 en 2012, maar ook naar deze die gepland zijn in 2012 en 2013. Europa heeft net gezegd 6 miljard euro klaar te hebben voor deze projecten. Benut ze, ga er volledig voor. Het is onze taak om deze middelen maximaal naar Vlaanderen te halen om onze jongeren te begeleiden.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy: Ik baseer mijn vraag op een rapport van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) van, ik denk, juni 2012 en dus is mijn vraag misschien achterhaald. Worden de stages van het WIJ-project betaald? Als ze niet betaald zouden worden, is er dan een budget voor? Wat is het uitzicht van de mensen die in dat traject zitten op een vaste betrekking later?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Minister, ik heb nog een aanvullende vraag over de cijfers. Ik kan begrijpen dat u daar mogelijk niet meteen op kunt antwoorden. Het verwondert mij dat wij er geen zicht op hebben hoe groot die groep is van de NEET-jongeren. In uw beleidsbrief 2010-2011 hebt u daarover wel een raming. Dat was toen 7,3 procent. Dat moet ergens op gebaseerd zijn. Vanwaar komt dat cijfer? Kunnen wij er geen zicht op krijgen hoe groot die groep ongeveer is?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Omdat het niet zo eenvoudig is, heb ik gevraagd of ik een bord kon krijgen. *(Neemt plaats aan het aangevraagde bord)*

Ik begin met wat geldt voor iedereen. Voor iedereen zijn er twee zaken. Er is ten eerste het jeugdwerkplan. Dat kun je vergelijken met het Youth Employment Package, dat wil dat je binnen de vier maanden iets aanbiedt aan alle jongeren die werkloos worden. Wij kennen dat al. Mijn voorganger heeft dat ingevoerd. Daarmee bereiken we vandaag 93 procent. Dat wordt nu door Europa voorgesteld, wij hebben daarvoor al een resultaat van 93 procent.

Iedereen kan ten tweede ook een IBO volgen. Die maatregel kennen we al lang en die werkt goed. Al mag er van mij nog altijd bij komen. Die twee zaken worden gerealiseerd door de VDAB.

Dan wil ik het hebben over de ongekwalificeerde uitstroom. Het is niet zo eenvoudig. Het kan wat verwarrend overkomen, mijnheer Van Rompuy. Er zijn drie blokken: de werkinleving, de instapstages en de IBO.

Bij de werkinleving gaat het om 1275 plaatsen, enkel voor de dertien centrumsteden. In mijn officieel antwoord ga ik er verder op in, dit heb ik deze ochtend zelf bedacht. Ik wil mijn antwoord hiermee verduidelijken. Dat kan opleiding zijn of korte stages bij bedrijven. Er is geen vergoeding voor de werkloze en geen betaling van de werkgever of de onderneming. Er is ook geen verplichting van aanwerving. Dit kun je doen meteen als je werkloos bent, vanaf dag één. Bij de start richten we ons specifiek op de doelgroep van de schoolverlaters van 2012.

Het tweede blok zijn de instapstages. Dat is de maatregel van Monica De Coninck. Zij had dat voor een bredere groep, wij definiëren het strenger, voor de groep van de ongekwalificeerde uitstroom. De instapstages zijn dus het vervlaamste Monica De Coninckvoorstel, als ik het zo mag noemen. We veranderen de doelgroep. De instapstages kunnen pas na zes maanden. Er zijn 4450 plaatsen. Het is altijd bij een of meerdere bedrijven, meestal een of twee. De werkloze krijgt een wachttuitkering, de werkgever moet 200 euro betalen. Er is geen verplichting van aanwerving.

Het derde blok is de IBO. We gaan naar 15.500 plaatsen. Het kan direct, je moet maar één dag werkloos zijn. Uiteraard volg je een IBO bij één bedrijf. Je krijgt een uitkering plus een bijdrage van de werkgever. Het mondt uit in een contract van onbepaalde duur.

De finaliteit is helemaal anders. Het eerste blok laat je proeven van werksituaties en biedt elementen van opleiding. Je krijgt niets, de bedrijven betalen niets. Het tweede blok heeft al een iets vaster karakter, maar eindigt niet met een contract. Dat is alleszins geen verplichting, al kan het altijd. Er is een bijdrage van de werkgever, die doet er dus ook iets voor. Bij instapstages en IBO wordt er een opleidingsplan opgesteld. De bedoeling is opleiding, maar er is een duidelijk verschil in finaliteit. Na een IBO heb je een contract van onbepaalde duur.

De werkinleving is er enkel voor de centrumsteden. De instapstages kunnen overal gebeuren. Een IBO kan ook overal gebeuren.

Verwarrend kan soms zijn wat we precies de WIJ-projecten noemen, de werkinleving voor jongeren. Dat is de combinatie van werkinleving, instapstages en IBO in centrumsteden. Dat gebeurt door promotoren. Promotoren zullen in centrumsteden aan de ongekwalificeerde uitstroom werkinleving, instapstages en IBO kunnen aanbieden. Dat noemen we WIJ-projecten. De promotor kan daarin dus een ongekwalificeerde jongere binnenkrijgen, en op basis van wat die volgens hem wel of niet kan, stelt die voor om eerst een opleiding of een stage te volgen. Als die al zes maanden werkloos is, is die misschien ineens klaar om een instapstage te doen. Het kan zijn dat die nog geen zes maanden werkloos is, maar al klaar is voor een IBO, waarbij het bedrijf zich engageert om de jongere nadien een contract van onbepaalde duur te geven. Er kan wel wat verwarring zijn, maar ik hoop dat het zo iets duidelijker wordt.

Wat gebeurt er nog? De instapstage wordt buiten de centrumsteden door de VDAB gedaan en de IBO wordt buiten de centrumsteden door de VDAB gedaan. In de centrumsteden is het de promotor die het totaalpakket kan aanbieden. Ik hoop dat het met dit schema voor jullie duidelijker wordt want door het ene WIJ-projecten te noemen en het andere werkinleving, en buiten centrumsteden het over instapstage door de VDAB te hebben en in de centrumsteden over een instapstage door een promotor, kan het wel ingewikkeld worden.

In het loopbaanakkoord hebben we met de sociale partners een engagement genomen om op termijn de ongekwalificeerde werkzoekende schoolverlaters een werkervarings- of kwalificatiegarantie te bieden. We zouden van start gaan met de schoolverlaters van 2012 en gebruikmaken van een gefaseerde benadering waarbij ze in eerste instantie opgenomen worden in de reguliere werking en maatregelen, zijnde het Jeugdwerkplan waarmee de VDAB schoolverlaters en andere jonge werkzoekenden begeleidt en IBO kan aanbieden. Waar nodig zouden we specifieke maatregelen nemen. Met de sociale partners werd gekozen om in de dertien centrumsteden via het ESF een oproep te lanceren om hier WIJ op te starten voor een totaal van 1275 plaatsen op jaarbasis.

De steden kunnen hier eigen accenten leggen. Mevrouw Turan, u hebt dat altijd gevraagd. Enkel Antwerpen en Gent hebben ervoor gekozen om een addendum bij hun samenwerkingsconvenant stad-OCMW-VDAB te leggen. Dat is ook de reden waarom ze een maand later zijn gestart. De projecten in de elf centrumsteden gingen op 1 februari van start; in vier centrumsteden (Roeselare, Turnhout, Limburg-West en Kortrijk) is het tweede jaar onder voorbehoud van voldoende toeleiding. De rol die de steden willen opnemen in deze

projecten, verschilt sterk van stad tot stad. In Antwerpen heeft men actief bemiddeld voor de indiening van de projecten bij het ESF. In Gent heeft men dit beperkt tot een infosessie met de geïnteresseerde kandidaten. Sommige projecten werken expliciet samen met stadsdiensten om het project te communiceren of bieden stageplaatsen aan. In andere projecten beperkt de rol van de stad zich tot deelname aan de projectgroep. Ik probeer de subsidiariteit maximaal te benutten. Elke stad kan het best zelf zien wat voor haar de beste methode is.

In de meeste steden zijn de opstartvergaderingen waarbij lokaal afspraken tussen de VDAB en promotoren gemaakt moeten worden, achter de rug of gepland voor heel binnenkort, waardoor de effectieve toeleiding ook van start kan gaan. We verwachten de eerste cijfers vanaf mei. De doelstellingen werden op niveau van het project, dus per stad of in geval van Antwerpen en Gent per drie of twee projecten, geformuleerd. De concrete afspraken moeten lokaal worden gemaakt. Enkele voorbeelden: een aantal projecten werken met onderaannemers, bijvoorbeeld voor een specifieke opleiding of stagebegeleiding. Om de acties en kwalificaties te kunnen registreren, moeten alle partners en de personen die de registratie zullen doen, gekend zijn en toegang krijgen tot Mijn Loopbaan, en dat heeft met de privacy te maken. Hoeveel jongeren willen of kunnen de promotoren in één keer opnemen, bijvoorbeeld als ze met groepsmodules werken.

De federale plannen rond de instapstages dreigden het akkoord dat ik met de sociale partners had, te doorkruisen. Via overleg hebben we van de federale overheid de mogelijkheden gekregen om de maatregel in het Vlaamse beleid in te passen. Concreet gaat het om een beperking van de doelgroep tot de ongekwalificeerde schoolverlaters en het feit dat ook de begeleiding die we in de WIJ-projecten plannen, meegeteld wordt in de 24 uur waardoor werkzoekenden een vrijstelling krijgen. We hebben het besluit van de VDAB aangepast om instapstages mogelijk te maken binnen het Vlaams beleid. Voor ons zijn instapstages een extra instrument om de doelgroep van de ongekwalificeerde schoolverlaters een werkervaring of kwalificatie te bieden. Op deze manier maken ze deel uit van het instrumentarium waarover WIJ-promotoren beschikken. Zij hebben immers de drie instrumenten ter beschikking. Het is aan de promotoren om in overleg met de jongere en de werkgever de meest passende formule te zoeken. Dat kan een beroepsverkennde stage zijn, een instapstage of een IBO. De doelgroep is dezelfde, maar de finaliteit is anders. Dat heb ik proberen aan te duiden.

Bij een beroepsverkennde stage wordt de jongere gedurende een beperkte tijd in een bedrijfscontext geplaatst om letterlijk te proeven van de job. Is dit wat ik wil doen? Zou ik dit kunnen? Bij een instapstage is er een duidelijker engagement. Je hebt die gradatie: het eerste is proeven, het tweede is een duidelijker engagement. Het gaat om competentieversterking op de werkvloer waarbij de werkgever de federale voorwaarden voor financiering moet respecteren.

Er wordt door de VDAB of de partner een opleidingsplan opgesteld met een evaluatie van de vooruitgang van de jongere. Dat dient om de kwaliteit te garanderen die jullie vroegen. Dit past in een traject naar werk, maar de werkgever heeft nog geen verplichting. Bij de IBO is er ook een opleidingsplan en is het de bedoeling dat de jongere nadien wordt aangeworven en de job ook gaat uitvoeren bij dit bedrijf.

In dit opzicht is er geen concurrentie, zeker als je de verschillende momenten waarop een jongere kan starten mee in rekening neemt. Een: onmiddellijk, twee: na zes maanden, drie: onmiddellijk, maar met een totaal andere finaliteit. De jongere die in het eerste instapt moet proeven en is nog niet klaar. Daarvoor zul je geen werkgever vinden, die de jongere na zes maanden aanwerft met een contract van onbepaalde duur. Je voelt meteen dat dat iets heel anders is.

De doelstelling van 4450 instapstages is een doelstelling van de federale overheid. Onze doelstelling is het bieden van werkervarings- of kwalificatiekansen en werd dan ook ingeschreven in het jaarondernemingsplan van de VDAB. Deze doelstelling zullen we

opvolgen in het kader van de evaluatie. Via het samenwerkingsakkoord nemen we ons deel van de uitvoering van de stages voor onze rekening. Wij zijn het enige van de drie gewesten dat met de instapstages is begonnen. De andere gewesten hebben nog geen akkoorden met de federale overheid gesloten.

Er werden geen extra middelen voor de VDAB gepland om de instapstages uit te voeren. Het federale budget gaat volledig naar de werkzoekenden voor het vervroegen van de werkloosheidsuitkering. Binnen de WIJ-projecten gebeurt de begeleiding van de instapstage door de promotor – het budget wordt vastgesteld via ESF –, buiten de WIJ-projecten gebeurt dit door IBO-consulenten van VDAB.

De VDAB of de promotor van de WIJ-projecten staat in voor de opmaak van het opleidingsplan voor de instapstages. We gebruiken hiervoor het sjabloon van de IBO. Het vinden van de stageplaatsen is een onderdeel van de WIJ-projecten. Promotoren hebben moeten aantonen dat ze daarvoor een voldoende groot netwerk hebben en kunnen jongeren vaak ook zelf aan de slag zetten om stageplaatsen of vacatures te vinden, bijvoorbeeld als oefening om te solliciteren. Ze kunnen bedrijven ook contacteren met de vraag om hun bedrijf open te stellen voor een jongere om hem/haar werkervaring te laten opdoen.

Via de VDAB-website en diverse persberichten werd gecommuniceerd naar het brede publiek. Tijdens elke startvergadering van WIJ werden de instapstages toegelicht. Via nieuwsbrieven werd aandacht besteed aan de maatregel zodat ook trajectbegeleiders, zowel VDAB als derden, die leren kennen en weten hoe men die kan inpassen in hun werking.

Aan bedrijfsconsulenten van de VDAB en van derden werd duiding gegeven hoe er met de instapstages wordt omgegaan. De werkgever kan de maatregel gebruiken om kwetsbare jongeren een kans te geven om in te stappen in een latere job bij het bedrijf.

Duurzaamheid van tewerkstelling is zeker een aandachtspunt in de WIJ-projecten. De promotoren gaan waar mogelijk meteen op zoek naar vacatures voor deze doelgroep. Stages zijn enkel een instrument in een traject naar werk, geen doel op zich. De promotoren geven echter ook aan dat ze soms de voorkeur geven om te beginnen met een stage om op die manier een beter zicht te krijgen op de tewerkstellingskansen van de jongere. Wanneer men twijfelt aan zijn of haar arbeidsattitudes zal men de voorkeur geven aan een stage. Bij de IBO is de werkgever verplicht om daarna een contract van onbepaalde duur te geven, dus hier is duurzaamheid minder een issue, hoewel IBO's soms kunnen worden afgebroken als dat nodig is.

Naast de instapstages, WIJ-projecten en IBO voorzien we nog altijd in duurzaamheidstrajecten. Duurzaamheidstrajecten hebben de bedoeling – dat staat niet op ons blad, maar we hebben het er al over gehad in de commissie – extra ondersteuning te geven aan jongeren die in uitzendarbeid dreigen vast te raken. Voor sommige jongeren is uitzendarbeid een springplank naar een vaste job en de werkervaring is steeds een troef op een cv, maar het kan ook betekenen dat de begeleiding die met de persoon werd opgestart als werkzoekende, wordt onderbroken. Bij een korte onderbreking van minder dan drie maanden is het de bedoeling dat wordt gezocht naar een manier om de begeleiding voort te zetten. Dat is ook logisch. Je bent bezig met een begeleiding, je krijgt een kans om een job te doen, je begint eraan en wat moet je daarna doen? Ideaal is dat de begeleiding die ervoor was begonnen, kan worden voortgezet.

Wat de jongeren betreft die uit de werkloosheidsstatistieken vallen, lopen er lokale projecten rond vindplaatsgericht werken. Ze lopen voornamelijk in de steden op initiatief van de lokale VDAB of stadsdiensten. Hierbij wordt samengewerkt met maatschappelijk assistenten, jeugdwerkers, straathoekwerkers en vrijetijdsmonitoren. De jongeren worden aangesproken in hun omgeving. De bedoeling is om hen de stap naar de VDAB te laten zetten. Het gaat soms om jongeren die hebben afgehaakt in de school of met een eerdere VDAB-begeleiding zijn gestopt. In Antwerpen maakt deze groep deel uit van een tender vindplaatsgericht

werken. De omvang is beperkt tot 300 begeleidingen en de doelgroep is ook ruimer, want ook werkzoekenden die wel bij de VDAB gekend zijn, worden opgenomen.

De opdracht bestaat uit de toeleiding naar werk en de effectieve tewerkstelling van jongeren uit de kansengroepen in de stad Antwerpen. Er wordt gewerkt aan motivatie, arbeidsattitudes, rechten en plichten, bijstellen van verwachtingen enzovoort.

Enkel Werk@telier en werkinleving voor jongeren (WIJ) zijn ESF-oproepen die specifiek op jongeren gericht zijn of waren. Bij Werk@telier was er een toewijzing van 2.624.155,07 euro uit het ESF. Voor WIJ is voorzien in 4.589.866,12 euro. Het gaat hier over bedragen met een looptijd van twee jaar.

Belangrijk is op te merken dat jongeren ook in andere ESF-acties bereikt worden, bijvoorbeeld via trajectwerking van de VDAB, maar niet als prioriteit binnen het huidige operationeel programma opgenomen zijn. Dit zal wat ons betreft wijzigen in de toekomst.

Voor de NEET-jongeren wordt momenteel gepleit voor het structureel inzetten van ESF-middelen in de volgende programmaperiode.

Wat tot slot de controle van de RVA betreft, kan ik u geruststellen. De toeleiding naar de WIJ-projecten bevindt zich in een vroegere periode, na het verlaten van de school. De eerste controle van de RVA start pas op achttien maanden na het schoolverlaten, dus zes maanden na het toekennen van de beroepsinschakelingsuitkering. Bijgevolg vormt deze controle geen probleem voor de VDAB-werking.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Minister, ik dank u voor het duidelijke overzicht. Ik heb zelf een artikel gekopieerd uit Het Belang van Limburg dat een heel duidelijk overzicht geeft van werkinleving, instapstage en IBO.

De vraag voor zowel de jongeren die naar werk zoeken als voor de werkgever is tussen welk systemen zij nu moeten kiezen. Dat blijft een probleem. De promotoren zullen daar natuurlijk wel op focussen. U hebt ook gezegd dat de doelgroep dezelfde blijft. Het gaat vooral over de ongekwalificeerde uitstroom. Maar de finaliteit is wel anders.

Ik wil nog even terugkomen op het SERV-advies. Zij zeggen dat Vlaanderen focust op de jongeren die geen secundair diploma hebben. Initieel werd er op federaal niveau uitgegaan van alle jongeren, ook diegenen die wel een secundair diploma hebben. Hier is er een verenging tot jongeren die geen secundair diploma hebben.

Volgens de SERV bevonden zich in december 2012 3858 laaggeschoolden in de beroepsinschakelingsperiode. Als men daar de jongeren uit haalt die minder dan 7 maanden werkloos zijn om in aanmerking te komen voor de instapstages, blijven er 2821 over. Daardoor komen minder jongeren aan bod.

Er worden geen numerieke doelstellingen vooropgesteld per provincie. In Limburg zijn er vandaag 7300 werklozen die jonger zijn dan 25 jaar. Daarvan kunnen er 95 naar een WIJ-traject of een werkinlevingsplaats worden toegeleid. Het gaat dan over de centrumsteden Genk en Hasselt.

In 2012 waren er 1100 IBO-projecten voor Limburg. Dat blijkt uit een vraag van mevrouw Turan.

Er zijn nu 4400 instapstages waarvan ik aanneem dat ze niet allemaal naar Limburg gaan. Dat was misschien wel wenselijk, maar ik neem aan dat andere collega's daar wel problemen mee zouden hebben.

Wanneer van die ruim 7300 werklozen ongeveer 1500 jongeren naar een van die drie systemen kunnen worden toegeleid, dan lijkt me dat toch wel vrij beperkt.

Minister, ik zie aan uw reactie dat ik dat verkeerd heb begrepen. Dat zijn echter de cijfers zoals ik die ook lees in het advies van de SERV. Vandaar ook mijn vraag: worden er wat die instapstages betreft ook numerieke bepalingen opgelegd per provincie? Moeten er, rekening houdend met Ford Genk, daar geen specifieke inspanningen worden gedaan om de jeugdwerkloosheid te bestrijden?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: De meeste van mijn vragen zijn beantwoord. Ik heb wel een bedenking.

Op mijn vraag naar de doelstellingen antwoordt u dat de 4450 stageplaatsen een federale doelstelling zijn. Onze doelstelling is om iets kwalitatief aan te bieden. Ik kan het mis hebben, maar ik heb de indruk dat u zich daarop niet wilt laten vastpinnen. (*Ontkenning*)

Ah, dat stelt me gerust, want het zou zonde zijn om het budget voor die 4450 plaatsen niet te benutten. Als we dat willen doen, zullen we er goed de pas in moeten houden. Het gaat om 4450 plaatsen per jaar. De stages zijn op 1 februari gestart. Ik kan me levendig voorstellen dat er enige routine voor nodig is. Er moet een netwerk van aanbieders worden uitgebouwd. Dat komt niet van dag één op kruissnelheid. Dat zal op een of andere manier moeten worden gemonitord zodat we niet in december pas vaststellen dat we het niet halen. Wordt dat aangestuurd? Gaan de promotoren actief op zoek naar stageplaatsen?

In de huidige conjunctuur is dat allemaal niet evident. We horen vaak van de bedrijfswereld dat het ritme van de performantie zodanig schommelt dat ze niet staan te springen om stages aan te bieden. Het betekent immers extra werk voor de begeleider. Ik vind dat een stageplaats nochtans een manier kan zijn om moeilijke vacatures in te vullen. Uit een vraag van de heer Bothuyne blijkt dat de VDAB 18.000 vacatures afboekt omdat er onvoldoende kandidaten zijn, we moeten dus andere methoden zoeken om dat aan te pakken. Dit lijkt er mij één te zijn. Maar we moeten wel de mensen actief gaan overtuigen. Nogal wat bedrijven hebben amper een hrm-beleid, zeker kmo's. We zullen hen moeten overtuigen als we hiermee succes willen boeken. We kunnen de lokale besturen en de OCMW's erbij betrekken. Zij komen in stijgende mate in aanraking met deze doelgroep. Ze moeten zo snel mogelijk doorverwijzen naar een stageplaats.

Alles bij elkaar geteld, kom ik aan bijna 22.000 plaatsen. Dat staat tegenover die 46.800 werkloze jongeren. Hoeveel van de 15.500 van de IBO zijn er bijkomend? Hoeveel zitten er vandaag al in het systeem? Als we willen vergelijken, moeten we nagaan in hoeverre ons aanbod de stijgende werkloosheid volgt. Andersom, hoe evolueert de vraagzijde? De IBO zou moeten uitmonden in een contract van onbepaalde duur. De opleiding is vacaturegericht. Als de vacaturemarkt stilvalt, hebben we in theorie 15.000 plaatsen, maar kunnen we ze niet invullen. We zullen dat goed moeten bewaken.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Ik dank u voor uw antwoord, minister. Het is voor ons allemaal een beetje zoeken wat het aanbod is. U hebt het uit de krant. Ik heb zelf een overzicht gemaakt. Ik heb het al online gezet, zodat de burgers kunnen volgen waar we mee bezig zijn.

U mag ons gerust de les spellen, als het maar goed komt. Daar gaat het mij om. Zowel de Vlaamse overheid als de federale overheid doet inspanningen om de jongeren te bereiken. De berekening van de heer Van Malderen klopt.

Het Europese project Youth Guarantee wil binnen de vier maanden ... (*Opmerkingen van minister Philippe Muylers*)

Neen, want u moet voor de instapstages ... (*Opmerkingen van minister Philippe Muylers*)

U bereikt 93 procent, maar dat is toch niet wat Europa wil? Of heb ik het mis?

Voor Europa moeten jongeren die hun baan verliezen, ofwel in een opleiding zitten, ofwel effectief naar werk worden begeleid. U biedt die 93 procent toch geen opleiding aan? U biedt toch geen intensieve begeleiding? U gaat dat verduidelijken. Als we 93 procent onmiddellijk bereiken, waarom kunnen we de jeugdwerkloosheidscijfers dan niet naar omlaag krijgen? U mag me daar gerust op antwoorden, hoor.

U gaat in de toekomst ook verder inzetten op een aantal niches. U gaat de NEET-jongeren structureel aanpakken met ESF-middelen. Ik leid daaruit af dat u bezig bent met een project om bij Europa in te dienen? Of wat moet ik me daarbij voorstellen? *(Opmerkingen van minister Philippe Muylers)*

Ik heb gevraagd naar de inzet van ESF-middelen. U hebt slechts één cijfer gegeven. *(Opmerkingen van minister Philippe Muylers)*

Oh, twee cijfers. Die hebben waarschijnlijk betrekking op één jaar? *(Opmerkingen van minister Philippe Muylers)*

Ah, want de werk@teliers zijn gestart in 2011-2012.

Oké, dat is al een verdubbeling, dat is heel goed. Ik hoop dat u voor de komende projecten nog meer geld uit Europa naar hier zult halen.

U hebt geen specifieke cijfers over de NEET-jongeren. Er is nu wel een studie die zegt dat het er veel meer zijn. Klopt dat? Ik ben gewoon bang dat we in onze centrumsteden vooral met een massa jongeren zitten die we niet bereiken. U hebt de lokale projecten aangehaald die vindplaatsgericht werken voor driehonderd jongeren. Dat is niet voldoende, dat weet u ook. We moeten daar verder op inzetten. Jongeren die niet in onze cijfers zitten, hebben we ook niet onder controle. We weten niet hoe ze hun brood verdienen, hoe ze naar de toekomst kijken, waar ze mee bezig zijn. Dat moeten we zeker voorkomen.

Er zijn verschillende mogelijkheden, er zijn promotoren, de VDAB werkt daar ook aan.

Bepaalde lokale initiatieven maken dat je een bepaalde nichedoelgroep kunt bereiken. Zo is in Gent Eminent bezig met hoogopgeleide allochtone werkloze jongeren. Dat is ook een niche. Dergelijke good practices moeten in het algemeen beter gestimuleerd kunnen worden en eventueel ook doorgegeven worden naar andere steden.

Minister, er zijn vanuit Vlaanderen, het federale niveau en Europa goede initiatieven. We moeten ervoor zorgen dat we voldoende aanbod hebben en dat we kwaliteit kunnen garanderen, zodat we onze jongeren kunnen klaarstomen. We moeten niet alleen wachten op de conjunctuur.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik wil een misverstand wegwerken. Het kan toch nooit de bedoeling zijn dat wij elke jongere in een traject steken. Dat kan niet. Uit mijn cijfermateriaal blijkt dat na vier maanden 58 procent van de jongeren aan het werk is. Bijna 70 procent is niet meer werkzoekend. Ik heb dat al eens gezegd. Dat kan doordat ze bijvoorbeeld opnieuw zijn gaan studeren of weet ik veel wat doen. Als ik de sommetjes hoor en sommige artikels in de kranten lees, heb ik soms de indruk dat men er bijna van uitgaat dat wij elke jongere die na vier maanden werkloos is in een van die trajecten moeten steken. In het Jeugdwerkplan worden ook nog de klassieke opleidingen aan jongeren aangeboden. U mag die sommen maken. Ze kloppen voor de speciale trajecten die wij aanbieden.

Wij hebben de laagste jeugdwerkloosheidscijfers van Europa. Dat komt doordat minister Frank Vandebroucke zoveel jaar geleden met het Jeugdwerkplan is begonnen. Wat Europa voorstelt, is vrij gelijklopend met wat wij met het Jeugdwerkplan doen. Dat is toch mijn gevoel. Daarbovenop doen we een aantal zaken extra. Die IBO's mag je echt niet alleen ten aanzien van de jongeren rekenen. Die 21.000 betreft niet enkel onze trajecten voor jongeren, er is ook nog veel klassieke werking voor de jongeren.

We moeten daar toch mee oppassen. Jullie wekken de indruk dat wij ervan uitgaan dat alle jongeren niet rechtstreeks of met een normale sollicitatietraining of een korte opleiding naar werk kunnen worden geleid. Daarover heb ik geen cijfers gegeven of iets gezegd. Ik weet ook niet of dat apart kan. Ik zie hier dat dankzij het Jeugdwerkplan 58 procent van de jongeren na vier maanden aan het werk is. Daar zitten specifieke doelgroepen bij.

Kunnen we meer? Fons Leroy zegt: “Als ik meer geld zou hebben, zou ik het doen.” Daar ben ik het mee eens. Dan zal ik zien of we nog iets kunnen doen. Mevrouw Turan, u daagde mij nog uit in de krant door mij te vragen mijn prioriteiten te stellen. Wel, ik zal nog eens bekijken of we niet iets moeten stopzetten om dan die middelen elders in te zetten. Maar dat zal ik eerst eens in de schoot van de regering moeten bespreken, veronderstel ik.

Mijnheer Van Malderen, die 4450 zitten in het Jaarondernemingsplan als doelstelling. Ik wil dat bereiken. Ik kan nooit echt weten of we stages genoeg zullen hebben. Bedrijven moeten er open voor staan. Het zal aantrekkelijk moeten worden gemaakt, maar de promotoren zijn gekozen op het criterium dat ze over een voldoende netwerk beschikken. We hopen op die manier nog meer te kunnen bereiken.

Mevrouw Peeters, de sociale partners zijn het eens met die verenging. Wij hebben in het Loopbaanakkoord gezegd dat we extra willen inzetten op de niet-gekwalificeerde uitstroom. Een van de andere zaken die de sociale partners naar voren brengen, zou wel gebeurd zijn indien wij hier niet die beperking hadden opgelegd. Leg mij eens uit: als je die beperking niet oplegt, hoe treed je dan niet in concurrentie met de IBO's? Welk bedrijf zou, als het daarvoor maar 200 euro moet betalen en geen contract van onbepaalde duur moet aanbieden, nog een IBO nemen? Wij hebben het juist ingeschakeld om geen concurrentie te hebben, door het te beperken ten aanzien van een doelgroep. Dat is uitdrukkelijk de reden geweest. Zonder die beperking zou onze klassieke werking, die we kennen in verband met de IBO's, compleet gedwarsboomd geweest zijn. Vandaar de specifieke keuze die we daar hebben gemaakt.

Tot slot, mevrouw Turan, ik ben het ermee eens dat we moeten inzetten op NEET. We doen ook iets, dat hebt u onderschreven. Voor het ESF proberen we juist daarom naar de programmatie te kijken, of we extra middelen en projecten kunnen indienen.

Mevrouw Lydia Peeters: Ik begrijp ook wel dat de sociale partners vooral focussen op de ongekwalificeerde uitstroom, maar in het advies van de SERV wordt specifiek ook gewezen op het verschil tussen federaal en Vlaams. Men vraagt naar een specifieke monitoring. Ik begrijp dat dat voor mei zal gebeuren. Dat kunnen we verder opvolgen.

Wat de cijfers die u hier aanhaalt betreft, begrijp ik ook wel dat we niet elke jongere in een of ander traject willen duwen, zeker niet. We weten wel dat dit vaak interessante trajecten zijn voor de werkgever. Misschien zitten we in Europa nog goed, maar het aantal werklozen is tegenover vorig jaar wel met 10 procent gestegen. Ik maak me de bedenking: hebben we voldoende met de plaatsen die we nu voor de drie systemen ter beschikking stellen? Uiteraard moet niet elke werkloze jongere in een of ander traject komen, dat is absurd, dat weten we ook wel. De vraag is gewoon of dit wel voldoende plaatsen zijn, gelet op de stijgende jeugdwerkloosheid.

De heer Bart Van Malderen: Ik wil geen gehakketak, minister, maar ik maak toch een bedenking. Als er 47.000 werkloze jongeren zijn, zoals de cijfers van gisteren bevestigen, en als een op de drie in de loop van de afgelopen maanden zijn job is verloren, dan betekent dit dat achter die cijfers meer jongeren zitten die een tijd werkloos zijn geweest. Als ik het positief uitdruk, betekent het ook dat er een pak meer dan die 47.000 in diezelfde periode werk hebben gevonden. We hebben gelukkig nog altijd een arbeidsmarkt die, al is het maar omwille van de vervangingen die moeten gebeuren, een deel van de jongeren absorbeert.

De grote uitdagingen van onze arbeidsmarkt komen natuurlijk des te scherper in deze groep aan bod. Daarvoor mogen we niet blind zijn. In de grote groep, los van de jongeren, behoort 80 procent van de werklozen tot een van de kansengroepen. Datzelfde probleem komt

uiteraard terug bij de jongeren. Degenen die in de werkloosheid blijven zitten, zijn vaak net lager geschoold, net allochtoon en bevinden zich vaak net in de centrumsteden.

Tussen de centrumsteden zijn er grote verschillen. Ik maak abstractie van Kortrijk en Brugge. Gent, Antwerpen en de Mijnstreek zijn hardnekkige poelen van werkloosheid. Als je daar Ford Genk bij doet, moeten we niet te veel hoop koesteren dat je in de toekomst die trend fundamenteel keert. Het lijkt me dus des te belangrijker om de vraag te stellen of we voldoende middelen inzetten op de juiste plaatsen. Die 47.000 jongeren hebben het vandaag bijna per definitie niet zo gemakkelijk. Wie er langer dan een bepaalde periode zit, behoort vaak tot een doelgroep die u hier beoogt.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■